

IVETA ČERMÁKOVÁ
CZECH FOR MEDICAL
STUDENTS

TALKING
MEDICINE

KAROLINUM

Talking Medicine

Czech for Medical Students

Iveta Čermáková

Reviewed by:

Mgr. Jarmila Šafránková

PhDr. Marie Zvoníčková

Published by Charles University

Karolinum Press

as a teaching text for students of the Third Faculty

of Medicine, Charles University

Prague 2021

Layout by Jan Šerých

Typeset by Stará škola (staraskola.net)

Fourth Revised English Edition (Third at Karolinum Press),

First Reprint

© Charles University, 2018

© Iveta Čermáková, 2018

Illustrations © Jitka Rokytová, 2018

Recordings: <https://soundcloud.com/karolinum-press/sets>

ISBN 978-80-246-3954-3

ISBN 978-80-246-4854-5 (online : pdf)

Charles University
Karolinum Press

www.karolinum.cz
ebooks@karolinum.cz

To the Student	7
Abbreviations	8

SECTION 1 Člověk a nemoc – Man and Disease 9

1 Lidské tělo – <i>Human Body</i>	11
2 Stadia lidského života – <i>Stages of Life</i>	18
3 Nemoc, choroba – <i>Illness, Disease</i>	24
4 Příznaky nemoci – <i>Symptoms of Diseases</i>	31
5 Nemoci a potíže – <i>Diseases and Complaints</i>	37
6 Bolest – <i>Aches and Pains</i>	43
7 Úrazy, nehody – <i>Injuries, Accidents</i>	51
8 Instrukce (Pokyny) – <i>Instructions</i>	57
9 Vyšetření pacienta – <i>Examination of the Patient</i>	65
10 Dialog s pediatrickým pacientem – <i>Dialogue with a Paediatric Patient</i>	72
11 Den v nemocnici – <i>A Day in the Hospital</i>	78
12 Zdravotní stav – <i>Health Condition</i>	85
13 Lékárna – <i>Pharmacy</i>	91
14 Nástroje, přístroje a pomůcky – <i>Instruments, Aids</i>	98
15 Zdravotnická zařízení – <i>Medical Centres</i>	101
16 Ordinace – <i>Doctor's Office</i>	105
17 Zdravotnický personál – <i>Medical Staff</i>	109

SECTION 2 Anamnézy – Case Histories 113

18 Úvod, Nynější onemocnění – <i>Introduction, Presenting Complaints</i>	115
19 Rodinná anamnéza – <i>Family History</i>	120
20 Osobní anamnéza – <i>Personal History</i>	128
21 Sociální anamnéza – <i>Social History</i>	137
22 Pracovní anamnéza – <i>Work History</i>	143
23 Anamnéza u chorob kardiovaskulárních – <i>History of Cardiovascular Diseases</i>	149
24 Anamnéza u chorob dýchacího ústrojí – <i>History of Diseases of the Respiratory Tract</i>	156
25 Anamnéza u chorob ledvin – <i>History of Renal Diseases</i>	163
26 Anamnéza u chorob zažívacího traktu – <i>History of Diseases of the Alimentary Tract</i>	169
27 Hematologická anamnéza – <i>Haematological History</i>	177
28 Revmatologická anamnéza – <i>Rheumatological History</i>	180
29 Endokrinnologická anamnéza – <i>Endocrine History</i>	187
30 Gynekologická a porodnická anamnéza – <i>Gynaecological and Obstetrical History</i>	192
31 Neurologická anamnéza – <i>Neurological History</i>	200
32 U očního lékaře – <i>At the Ophthalmologist's</i>	207
33 Otorinolaryngologické vyšetření – <i>ENT Examination</i>	214
34 U zubního lékaře – <i>At the Dentist's</i>	220
35 Psychiatrické vyšetření – <i>Psychiatric Examination</i>	226

SECTION 3 Lékařské dokumenty – Medical Documents 235

Chorobopis – <i>Clinical Notes</i>	236
Ambulantní vyšetření – <i>Examination at the Outpatient Department</i>	242
Lékařská propouštěcí zpráva – <i>Discharge Report</i>	246

Klíč ke cvičením – <i>Key</i>	251
Česko-anglický slovník – <i>Czech-English Dictionary</i>	285
Použitá literatura – <i>References</i>	309

TO THE STUDENT

The new edition of this book contains more exercises as our main goal is to help foreign medical students, studying at Czech medical faculties, communicate with Czech patients and medical staff. The book is English based and is therefore suitable for both classroom use and for self-study. It provides a key for vocabulary and essential expressions so that you can see how these terms and expressions are used. These tools will help you to communicate more effectively and confidently. The text is not limited to only formal expressions, spoken and colloquial words and idiomatic phrases are also covered, since it is likely that patients will use them.

Vocabulary is organized according to specific medical areas from basic anatomy and medical conditions to patient history. You may choose to work through the book from beginning to end or you may find it more useful to select chapters according to your interests and needs. To make the book more challenging and more fun, many different kinds of practice and self-assessment activities are incorporated into the text, including gap-filling, sentence transformation, multiple choice questions, word and phrase matching, jokes and crosswords. There is a key at the back of the book so that you can check your answers and a word-list to help you study and review key vocabulary. These ancillaries will help you to assess what you have learnt and increase your knowledge of new concepts and terms in a structured and systematic way.

This textbook contains recordings from many real-life conversations, interviews and case histories, which assist learners in understanding natural speech. These recordings also teach vocabulary and useful phrases. They are marked by the icon .

It is hoped that this textbook will help you to overcome some difficulties in medical communication and make your training in hospitals easier and more efficient.

AUTHOR'S ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to thank the following people who gave their advice and made comments and suggestions which have helped to shape this new edition of Talking Medicine. My thanks to:

- Thomas Secrest, MS, Rachel White, MSc, Marianne Cole for proofreading, assistance and valuable time
- doc. MUDr. Marie Valešová, CSc., doc. MUDr. Jana Málková, CSc., for their expertise and contributions
- PhDr. Marie Zvoníčková, MUDr. Eva Lahodová, Mgr. Eva Šilhánová, Mgr. Marcela Riglová for their comments
- MUDr. Jitka Rokytová for text illustrations
- doc. PhDr. Jana Přívratská, CSc., for her support throughout the project
- doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D., Mgr. Kristina Hellerová and prof. PhDr. Jan Čermák, CSc., for their help with recordings
- finally, thanks to Filip, Jakub and Petr for everything

ABBREVIATIONS

acc. – accusative
adj. – adjective
adv. –adverb
coll. – colloquially
dat. – dative
f. – feminine
gen. – genitive
impf. – imperfective
instr. – instrumental
loc. – locative
m. – masculine
n. – neuter
pf. – perfective
pl. – plural
prep. – preposition
sb. – somebody
sg. – singular
sth. – something
v. – verb

NOTE:

Each **noun** entry is labelled according to its gender (*m.* – masculine, *f.* – feminine, *n.* – neuter).

Verbal entries include the endings of the first person singular (or the third person singular) and are labelled according to their aspect (*pf.* – perfective, *impf.* – imperfective).

SECTION 1

ČLOVĚK A NEMOC

MAN AND DISEASE

VOCABULARY

LIDSKÉ TĚLO	HUMAN BODY	KRK m.	NECK
hlava f.	head	šíje f.	nape
krk m.	neck	štítná žláza f.	thyroid gland
trup m.	trunk	hltan m.	pharynx
končetina f.	extremity	hrtan m.	larynx
horní končetina f.	upper extremity	jícen m.	oesophagus
ruka f. (pl. ruce)	arm, hand	krční mandle f.	tonsil
paže f.	arm	TRUP m.	TRUNK
dolní končetina f.	lower extremity	břišní dutina f.	abdominal cavity
noha f. (pl. nohy)	leg, foot	hrudní dutina f.	thoracic cavity
HLAVA f.	HEAD	pobřišnice f.	peritoneum
lebka f.	cranium	pohrudnice f.	pleura
vlas m. (sg.), vlasy (pl.)	hair	bránice f.	diaphragm
obličej m., tvář f.	face	průdušnice f.	trachea
čelo n.	forehead	průduška f.	bronchus
nos m.	nose	průdušinka f.	bronchiolus
nosní dírka f.	nostril	hrudník m.	chest
nosní mandle f.	adenoid	hrudní kost f.	breast bone
oko n. (sg.), oči (pl.)	eye, eyes	žebro n.	rib
oční víčko n.	eyelid	prs, prsy m.	breast, breasts
obočí n.	eyebrow	prsa pl. n.	breasts
řasa f.	eyelash	bradavka f.	nipple
ucho, uši n.	ear, ears	břicho n.	abdomen
tvář f.	cheek	podbřišek m.	lower abdomen
brada f.	chin	pupek m.	navel
ústa pl. n. (coll. pusa f.)	mouth	pas m.	waist
ret, rty m.	lip, lips	bok m.	hip
jazyk m.	tongue	záda pl. n.	back
zub m.	tooth	lopatka f.	shoulder blade
chrup m.	dentition	bedra pl. n.	loins
dáseň f.	gum	hýždě pl. f. (coll. zadek m.)	posterior, buttocks
patro n.	palate	konečník m.	rectum
čelist f.	jaw	tříslo n.	groin
horní, dolní	upper, lower	VNITŘNÍ ORGÁNY	INTERNAL ORGANS
temeno n.	vertex	mozek m.	brain
týl m.	occiput, the back part of the skull	srdce n.	heart
zátylek m.	scruff (of the neck)	plice f.	lung
spánek m.	temple	žaludek m.	stomach

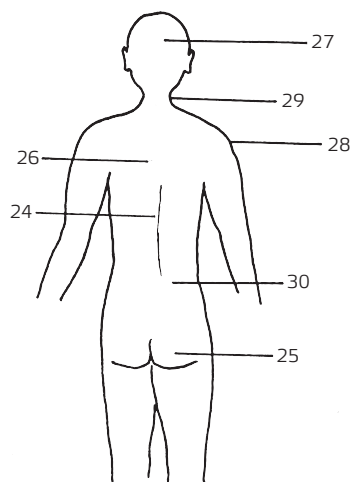
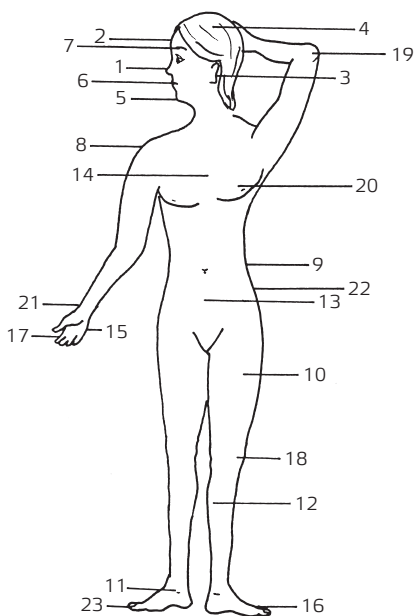
dvanáctník <i>m.</i>	<i>duodenum</i>
ledvina, ledviny <i>f.</i>	<i>kidney, kidneys</i>
játra <i>pl. n.</i>	<i>liver</i>
slezina <i>f.</i>	<i>spleen</i>
slinivka <i>f.</i>	<i>pancreas</i>
žlučník <i>m.</i>	<i>gallbladder</i>
močový měchýř <i>m.</i>	<i>urinary bladder</i>
močová trubice <i>f.</i>	<i>urethra</i>
tenké střevo <i>n.</i>	<i>small intestine</i>
tlusté střevo <i>n.</i>	<i>large intestine</i>
slepé střevo <i>n.</i>	<i>caecum</i>
POHLAVNÍ ORGÁNY	GENITAL ORGANS
pohlavní úd, penis <i>m.</i>	<i>penis</i>
varle <i>n., pl. varlata</i>	<i>testis</i>
prostata <i>f.</i>	<i>prostate</i>
šourek <i>m.</i>	<i>scrotum</i>
pochva, vagina <i>f.</i>	<i>vagina</i>
děloha <i>f.</i>	<i>uterus</i>
děložní čípek <i>m.</i>	<i>cervix uteri</i>
vejcovod <i>m.</i>	<i>Fallopian tube</i>
vaječník, vaječníky <i>m.</i>	<i>ovary, ovaries</i>
KONČETINY	EXTREMITIES
horní končetina <i>f.</i>	upper extremity
ruka, ruce <i>f.</i>	<i>arm, arms, hand, hands</i>
rameno <i>n.</i>	<i>shoulder</i>
klíční kost <i>f.</i>	<i>collar bone</i>
paže <i>f.</i>	<i>upper arm</i>
loket <i>m.</i>	<i>elbow</i>
předloktí <i>n.</i>	<i>forearm</i>
zápěstí <i>n.</i>	<i>wrist</i>
hřbet <i>m. ruky</i>	<i>back of the hand</i>
dlaň <i>f.</i>	<i>palm</i>
prst <i>m.</i>	<i>finger</i>
prst u ruky	<i>finger</i>
palec <i>m.</i>	<i>thumb, big toe</i>
ukazováček <i>m.</i>	<i>index finger</i>
prostředníček <i>m.</i>	<i>middle finger</i>
prsteníček <i>m.</i>	<i>ring finger</i>
malíček <i>m.</i>	<i>little finger</i>
dolní končetina <i>f.</i>	lower extremity
noha, nohy <i>f.</i>	<i>leg, legs, foot, feet</i>

stehno <i>n.</i>	<i>thigh</i>
koleno <i>n.</i>	<i>knee</i>
holeň <i>f.</i>	<i>shin</i>
lýtko <i>n.</i>	<i>calf</i>
kotník <i>m.</i>	<i>ankle</i>
pata <i>f.</i>	<i>heel</i>
chodidlo <i>n.</i>	<i>sole</i>
nárt <i>m.</i>	<i>instep</i>
prst u nohy	<i>toe</i>
nehet <i>m.</i>	<i>finger nail</i>
KOSTRA <i>f.</i>	SKELETON
kost <i>f.</i>	<i>bone</i>
kloub <i>m.</i>	<i>joint</i>
páteř <i>f.</i>	<i>vertebral column</i>
obratel <i>m.</i>	<i>vertebra</i>
mícha <i>f.</i>	<i>spinal cord</i>
lebka <i>f.</i>	<i>cranium</i>
dolní čelist <i>f.</i>	<i>lower jaw</i>
horní čelist <i>f.</i>	<i>upper jaw</i>
klíční kost <i>f.</i>	<i>collar bone, clavicle</i>
pažní kost <i>f.</i>	<i>humerus</i>
loket <i>m.</i>	<i>elbow</i>
loketní kost <i>f.</i>	<i>cuboid bone, ulna</i>
vřetenní kost <i>f.</i>	<i>radius</i>
pánev <i>f.</i>	<i>pelvis</i>
kyčel <i>f.</i>	<i>hip joint</i>
stehenní kost <i>f.</i>	<i>thigh bone, femur</i>
koleno <i>n.</i>	<i>knee</i>
lýtková kost <i>f.</i>	<i>calf bone, fibula</i>
holenní kost <i>f.</i>	<i>shin bone, tibia</i>
sval <i>m.</i>	<i>muscle</i>
šlacha <i>m.</i>	<i>tendon</i>
chrupavka <i>f.</i>	<i>cartilage</i>
vaz <i>m.</i>	<i>tendon</i>
jamka <i>f.</i>	<i>socket</i>
krev <i>f.</i>	<i>blood</i>
lymfa <i>f.</i>	<i>lymph</i>
žíla <i>f.</i>	<i>vein</i>
tepna <i>f.</i>	<i>artery</i>
céva <i>f.</i>	<i>vessel</i>
srdečnice <i>f.</i>	<i>aorta</i>

krkavice <i>f.</i>	<i>carotid artery</i>
buňka <i>f.</i>	<i>cell</i>
tkáň <i>f.</i>	<i>tissue</i>
TĚLNÍ SYSTÉMY	BODY SYSTEMS
kosterní <i>adj.</i>	<i>skeletal</i>
svalový <i>adj.</i>	<i>muscular</i>
nervový <i>adj.</i>	<i>nervous</i>
dýchací <i>adj.</i>	<i>respiratory</i>
oběhový <i>adj.</i>	<i>circulatory</i>
trávicí <i>adj.</i>	<i>digestive</i>

vylučovací <i>adj.</i>	<i>excretory</i>
endokrinní <i>adj.</i>	<i>endocrine</i>
rozmnožovací <i>adj.</i>	<i>reproductive</i>
SMYSLY	SENSES
zrak <i>m.</i>	<i>sense of sight</i>
sluch <i>m.</i>	<i>sense of hearing</i>
čich <i>m.</i>	<i>sense of smell</i>
hmat <i>m.</i>	<i>sense of touch</i>
chuť <i>f.</i>	<i>sense of taste</i>

EXERCISES

1 Label the parts of the body, choose from the following:

čelo _____	vlasý _____	stehno _____	ruka _____	hlava _____
obočí _____	rameno _____	koleno _____	hruď _____	rameno _____
ústa _____	prsa _____	lýtko _____	prst u ruky _____	záda _____
nos _____	pas _____	kotník _____	palec u nohy _____	hýždě _____
brada _____	zápěstí _____	prst u nohy _____	bok _____	páteř _____
ucho _____	loket _____	břicho _____	krk _____	bedra _____

2 Choose the word which best completes each sentence:

1. Bolí mě pravý _____.
a. bok   b. buk   c. dub
2. Nemůžu se postavit na _____.
a. nahou   b. nohu   c. vanu
3. Minulý rok jsem měl zánět _____ měchýře.
a. míčového   b. kýčového   c. močového
4. Já mám hodinky na levém _____.
a. náměstí   b. nádraží   c. zápěstí
5. Ona má jizvu na _____.
a. tváři   b. pláči   c. talíři
6. Při nehodě si poranil _____.
a. pánev   b. hrnec   c. láhev
7. Upadl a zlomil si klíční _____.
a. most   b. host   c. kost

Explanatory notes:

jizva *f.* = scar, poranit (-ím) *pf.* = to injure, nehoda *f.* = accident

3 Match the words in the left-hand column with the words in the right-hand column to make two-word expressions:

1. močový	a. mandle
2. tenké	b. dírka
3. nosní	c. dutina
4. ústní	d. čelist
5. horní	e. svaly
6. krční	f. kost
7. oční	g. měchýř
8. klíční	h. střevo
9. břišní	i. víčko

4 Which word does not belong to the group?

1. čelo, nos, brada, obočí, ústa, pata
2. dlaň, prst, pánev, hřbet ruky, palec
3. žaludek, žlučník, tenké střevo, průdušnice, dvanáctník
4. stehno, koleno, čelo, lýtko, kotník
5. zrak, sluch, čich, hmat, obratel
6. palec, ukazováček, prostředníček, malíček, konečník
7. pata, nárt, chodidlo, prst, spánek

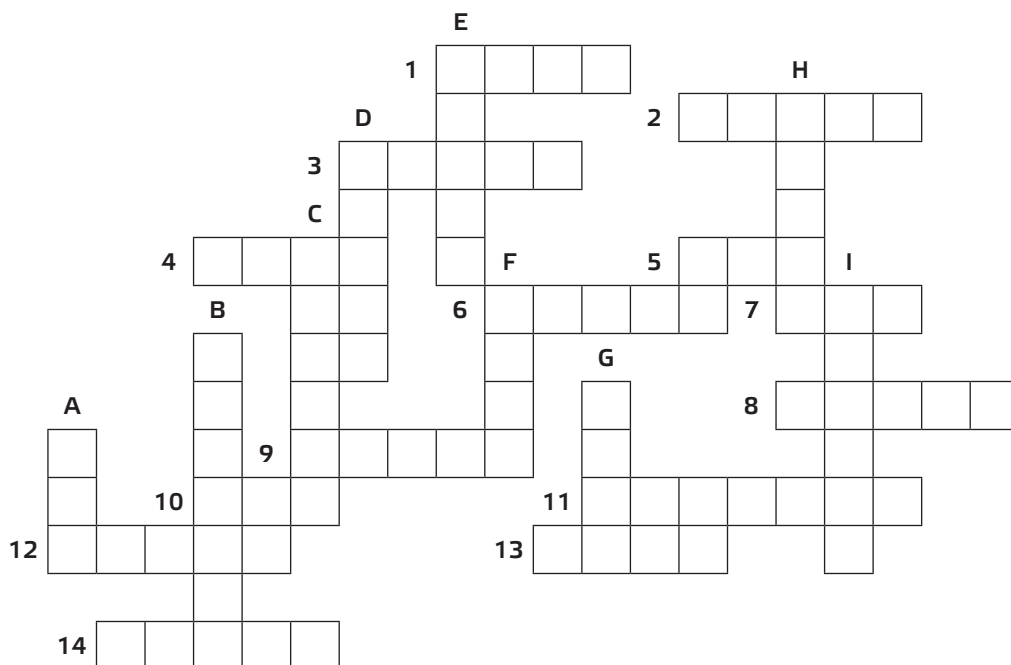
5 Match the opposites and translate them into English:

1. horní	a. vnější
2. přední	b. dole
3. tvrdý	c. vzadu
4. nahoře	d. dolní
5. pod	e. měkký
6. vepředu	f. zadní
7. vnitřní	g. nad

6 True or false? Choose whether you think the following sentences are correct or not by writing the words "true" or "false" in the appropriate column:

	TRUE	FALSE
1. Koleno je mezi stehnem a lýtkem.	_____	_____
2. Rameno je pod kolenem.	_____	_____
3. Zub je měkký.	_____	_____
4. Jazyk je orgán v ústní dutině.	_____	_____
5. Srdce je v hrudní dutině.	_____	_____
6. Čelo je nad očima.	_____	_____
7. Brada je nad ústy.	_____	_____
8. Průdušky jsou část trávicího systému.	_____	_____
9. Pas je uprostřed těla.	_____	_____
10. Lopatka je na zádech.	_____	_____

7 Read through the explanations below and fill in the crossword:

Across:

1. část centrálního nervového systému, která je v páteřním kanálu
2. přední část nohy pod kolenem
3. orgán, který je v ústní dutině
4. orgán z tvrdé tkáně, který tvoří kostru
5. spojení hlavy a trupu
6. hlavní orgán dýchacího ústrojí
7. orgán zraku
8. spojení dvou kostí
9. část prstu
10. orgán sluchu
11. orgán, ve kterém vzniká moč
12. dolní pohyblivá přední část obličeje
13. dolní končetina
14. část ruky mezi paží a předloktím

Down:

- A. nejtvrdší orgán lidského těla; je v dutině ústní
- B. část trávicího systému; leží mezi jícnem a dvanáctníkem
- C. horní část dolní končetiny nad kolenem
- D. největší žláza lidského těla, váží asi 1,5 kg, je v pravé horní části břicha
- E. část centrálního nervového systému, která je v lební dutině
- F. součást ruky
- G. část hlavy nad očima
- H. zadní část nohy pod kolenem
- I. část nohy mezi stehnem a holení

Explanatory notes:

část *f.* = *part*; pohyblivý = *movable*; spojení *n.* = *connection*

8 Read these Czech proverbs and guess their meaning:

1. Lež má krátké nohy.
2. Co oči nevidí, to srdce nežádá.
3. Láska prochází žaludkem.
4. Co na srdci, to na jazyku.
5. Krev není voda.
6. Veselá mysl, půl zdraví.

9 How would you understand these idioms in context?

1. Biochemie je moje **Achillova pata**.
2. I když hodně jí, je pořád **kost a kůže**.
3. Doufám, že budeš **držet jazyk za zuby**.
4. Asi **v tom má prsty** tvoje matka.
5. Zeptej se Kateřiny, ta **má za ušima**.

10 There are sixteen parts of human body, can you find them?

K	S	Ž	N	V	B	O	K	E	V	A	P	M	K	A
F	R	T	L	J	D	O	Y	Z	N	I	L	Í	S	C
Z	A	R	M	U	D	G	Č	D	S	M	E	CH	O	R
Á	Y	U	W	R	Č	O	E	Ě	F	T	G	A	N	A
P	L	P	CH	P	O	N	L	P	K	Š	E	Ž	I	M
Ě	I	R	É	H	D	I	Í	N	A	W	C	H	Ř	E
S	N	K	V	P	R	F	J	K	R	L	E	V	N	N
T	M	I	O	L	A	U	E	L	O	K	E	T	K	O
Í	P	R	S	T	H	N	D	M	N	R	Č	C	R	Ž
A	D	F	G	U	N	E	M	N	CH	Ž	E	B	R	O
P	Á	T	E	Ř	R	Í	R	V	Í	C	F	D	S	CH
E	B	N	U	I	Y	Z	K	B	J	K	A	P	A	S

CD 1/1**Novorozenec**

Novorozenec je dítě ve věku do dvaceti osmi dnů. Zdravý novorozenec měří v průměru padesát centimetrů a váží tři tisíce tři sta gramů.

Novorozenec spí asi dvacet hodin denně. Pije mléko od matky.

Kojenec

Kojenec je dítě do jednoho roku života. Měří asi sedmdesát pět centimetrů a váží deset kilogramů. V šesti měsících mu začínají růst zuby. Kojenec stále pije mléko od matky, ale už jí i kašovitou stravu. Začíná sedět. Říká první slova.

Batole

Batole je dítě od jednoho roku do tří let. Váží asi patnáct kilogramů. Sedí a chodí. Chůze je nejistá, dítě se batolí. Řeč se zlepšuje.

Předškolní věk

Předškolní věk je období od tří do šesti let. Hlavní aktivitou v tomto věku je hra. Dítě má kamarády a hraje si. Většinou dobře mluví, někdy má problémy s výslovností. Končetiny rostou rychleji než ostatní části těla.

Mladší školní věk

Mladší školní věk je období od šesti do dvanácti let. Dítě začíná chodit do školy v šesti letech. V takzvaném neutrálním období je postava chlapců i dívek stejná. Mění se chrup. Vypadávají mléčné zuby a rostou nové.

Starší školní věk

Starší školní věk je období od dvanácti do patnácti let. Potom začíná puberta – pohlavní dospívání. U dívek začíná asi o dva roky dříve než u chlapců. Mění se tvar těla i psychika. Můžou být problémy ve výchově.

Dospívání

Na konci puberty začíná dospívání. Vzniká definitivní rozdíl ve výšce těla muže a ženy. Je to začátek sexuálního života. V osmnácti letech je člověk plnoletý.

Dospělost

Od osmnácti let je člověk dospělý. Je samostatný. Zakládá vlastní rodinu. Dospělost má různé etapy.

Stáří začíná individuálně. Závisí na duševním i tělesném stavu člověka. Ve stáří ubývají fyzické síly a zhoršuje se smyslové vnímání.

VOCABULARY

adolescent <i>m.</i> (coll. puberták)	<i>adolescent</i>	postava <i>f.</i>	<i>figure</i>
batole <i>n.</i>	<i>toddler</i>	prenatální vývoj <i>m.</i>	<i>prenatal development</i>
batolit se (-ím) <i>impf.</i>	<i>to toddle</i>	průměr <i>m.</i>	<i>average</i>
být v důchodu	<i>to be retired</i>	přechod <i>m.</i>	<i>climacterium</i>
být v pubertě	<i>to be at puberty</i>	psychika <i>f.</i>	<i>psyche</i>
dětství <i>n.</i>	<i>childhood</i>	puberta <i>f.</i>	<i>puberty</i>
dítě předškolního věku	<i>a child of a pre-school age</i>	rozdíl <i>m.</i>	<i>difference</i>
dítě školního věku	<i>a child of a schoolage</i>	růst (rostu) <i>impf.</i>	<i>to grow</i>
dospělý <i>adj.</i>	<i>grown-up, adult</i>	růst <i>m.</i>	<i>growth</i>
dospívat (-ám) <i>impf.</i>	<i>to grow up</i>	různý <i>adj.</i>	<i>different, various</i>
důchodce <i>m.</i> , důchodkyně <i>f.</i>	<i>pensioner</i>	samostatný <i>adj.</i>	<i>independent</i>
duševní stav <i>m.</i>	<i>mental condition</i>	smyslové vnímání <i>n.</i>	<i>sensory perception</i>
hra <i>f.</i>	<i>play, game</i>	stále <i>adv.</i>	<i>continually, incessantly</i>
chodit (-ím) <i>impf.</i>	<i>to go, to walk</i>	stárnout (-u) <i>impf.</i>	<i>to age, get old</i>
individuální <i>adj.</i>	<i>individual</i>	stáří <i>n.</i>	<i>old age</i>
kašovitá strava <i>f.</i>	<i>mushy food</i>	takzvaný <i>adj.</i>	<i>so-called</i>
kojenec <i>m.</i>	<i>infant</i>	tělesný stav <i>m.</i>	<i>physical condition</i>
kojit (-ím) <i>impf.</i>	<i>to breast-feed</i>	ubývat 3 rd pers. sg.: ubývá <i>impf.</i>	<i>to decrease, diminish</i>
měnit (se) (-ím) <i>impf.</i>	<i>to change</i>	vážít (-ím) <i>impf.</i>	<i>to weigh</i>
měřit (-ím) <i>impf.</i>	<i>to measure</i>	většinou <i>adv.</i>	<i>mostly, in most cases</i>
mléčné zuby	<i>milk/baby teeth</i>	vlastní <i>adj.</i>	<i>(one's own), of one's own</i>
mluvit (-ím) <i>impf.</i>	<i>to speak</i>	výchova <i>f.</i>	<i>upbringing</i>
narodit se (-ím) <i>pf.</i>	<i>to be born</i>	výslovnost <i>f.</i>	<i>pronunciation</i>
nezletilý <i>adj.</i>	<i>under age</i>	vyvíjet se (-ím) <i>impf.</i>	<i>to develop, mature</i>
novorozenec <i>m.</i>	<i>new-born baby</i>	vývoj <i>m.</i>	<i>development</i>
období <i>n.</i>	<i>period</i>	vznikat 3 rd person sg.: vzniká <i>impf.</i>	<i>to originate</i>
ostatní <i>adj.</i>	<i>the rest, the other, the remaining</i>	začínat (-ám) <i>impf.</i>	<i>to begin, to start</i>
péče <i>f.</i>	<i>care</i>	zakládat (-ám) <i>impf.</i>	<i>to found, establish</i>
plnoletý <i>adj.</i>	<i>major, of age</i>	záviset (-ím) <i>impf.</i>	<i>to depend on</i>
plodnost <i>f.</i>	<i>fertility</i>	zemřít (-u) <i>pf.</i>	<i>to die</i>
pohlavní <i>adj.</i>	<i>sexual, genital</i>	zlepšovat se (-uji/u) <i>impf.</i>	<i>to improve, to be on the mend</i>

EXERCISES

1 Write the number of each picture to the correct word:

novorozenec ____

starý člověk ____

batole ____

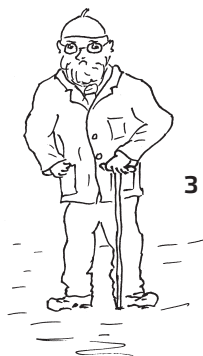
adolescent ____

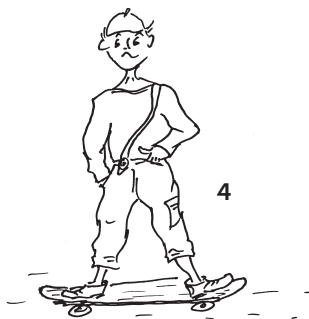
1

2

3

4

2 Fill in the missing words in the sentences below. Choose from the following:
puberta, dospělý, kojenec, batole, stáří, novorozenec, předškolní věk

1. Zdravý _____ měří v průměru 50 centimetrů a váží 3300 gramů.
2. Od 18 let je člověk _____.
3. U dívek začíná _____ až o dva roky dříve než u chlapců.
4. Ve _____ ubývají fyzické síly.
5. _____ je období od tří do šesti let.
6. _____ stále pije mléko od matky.
7. _____ je dítě od jednoho roku do tří let.